

КОНЦЕПЦІЯ
стратегічного розвитку
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
на 2016-2021 роки

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (далі – Університет) – один з лідерів сучасної педагогічної освіти України, провідний науково-освітній заклад, генератор новацій і креативу, ретранслятор високої культури й духовності, який здобув визнання не лише на теренах України, а й у Європі.

Сучасні суспільні зміни, спричинені глобалізацією та інтеграцією в Європейське і світове співтовариство, торкнулися кожного закладу вищої освіти в Україні. Серед низки історичних викликів, перед якими постав і наш Університет, – реформування освіти в контексті ринкових відносин; фундаментальні зміни місця й ролі педагогічних університетів у сучасному соціумі; зростання конкуренції на регіональному, загальнонаціональному та світовому рівнях; скорочення попиту на ринку праці; зменшення чисельності випускників загальноосвітніх навчальних закладів та зниження рівня якості їхніх знань тощо. Успішне розв’язання завдань розвитку особистості, суспільства, нації та держави, визначених Національною доктриною розвитку освіти, збереження та зміцнення лідерського статусу Університету на регіональному та національному рівнях передбачає з’ясування його місії, окреслення пріоритетних завдань і механізмів їх реалізації в новому соціокультурному контексті.

Концепція розвитку Університету на 2016-2021 роки (далі – Концепція) є документом, що визначає основні вектори системного й цілеспрямованого розвитку Університету на найближчі п’ять років і є логічним продовженням Концепції стратегічного розвитку Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського на 2011-2015 роки.

В основі Концепції реалізація засадничих положень таких нормативно-правових документів:

- Конституції України;
- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні»;
- Національної доктрини розвитку освіти в Україні у XXI столітті;

- Національної стратегії розвитку освіти на 2012-2021 роки;
- Програми Президента України 2020;
- Статуту Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

2. МІСІЯ ТА СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ

Місію Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського засвідчує його понад столітній історичний досвід різновекторного функціонування відповідно до пріоритетів:

- *навчати* – готувати високопрофесійних, морально стійких, патріотичних фахівців, поєднуючи якісну викладацьку діяльність з належною організацією науково-дослідницької і виховної роботи, формувати у вихованців потребу вдосконалення професійних якостей шляхом самоосвіти;

- *досліджувати* – перетворювати наукову діяльність у пріоритетну галузь шляхом проведення актуальних досліджень і розробок, спрямованих на оновлення освітніх планів і програм, створення і впровадження нових конкурентоспроможних технологій інноваційного розвитку Університету, зростання його престижу в Україні та світі;

- *виховувати* – сприяти засвоєнню моральних цінностей, формуванню національної самосвідомості, патріотизму, гуманістичних якостей, естетичних смаків, фізичної досконалості, готовності до самореалізації в професійній та громадській діяльності;

- *популяризувати* – зберігати кращі традиції Університету, сформовані впродовж його столітньої історії, постійно перебувати в авангарді педагогічної галузі, вписуючи нові сторінки у величний літопис Подільського регіону.

Стратегічні цілі розвитку Університету передбачають:

- модернізацію структури Університету відповідно до змін національної системи вищої школи та в контексті інтеграції до Європейського освітнього простору;

- посилення ролі Університету як науково-освітнього, культурного й соціально-просвітницького центру Поділля;

- забезпечення якості професійної підготовки фахівців відповідно до компетентнісних вимог і соціального замовлення на сучасному ринку праці;

- розвиток корпоративної культури, спрямованої на покращення іміджу Університету та внутрішнього позитивного середовища;

- формування інноваційного освітнього середовища спрямованого на оновлення внутрішнього і зовнішнього духовно-матеріального простору Університету;

– розширення міжнародного співробітництва як чинника інтеграції до європейського та світового освітніх просторів.

3. ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ФУНКЦІОНУВАННЯ УНІВЕРСИТЕТУ

Університет здійснює свою діяльність на основі таких принципів:

- висока якість освітніх послуг: оновлення змісту освіти, удосконалення результатів освіти, модернізація технологій навчання;
- ступневистість підготовки фахівців;
- побудова освітніх програм на компетентнісній основі відповідно до стандартів вищої освіти;
- відповідність рівня освіти та освітньо-кваліфікаційного рівня підготовки випускників вимогам сучасності;
- дотримання академічної доброчесності;
- розширення участі Університету в міжнародних програмах академічної мобільності (на рівні студентів і на рівні науково-педагогічних працівників) відповідно до укладених міжнародних угод;
- нерозривний зв'язок навчальної й науково-дослідницької діяльності;
- інтеграція до європейського та світового освітніх просторів;
- сприяння соціальній захищеності суб'єктів освітнього середовища та допоміжного персоналу;
- моніторинг якості освіти, сприяння розвитку громадського контролю;
- цілісний підхід до формування особистості фахівця з урахуванням досягнень сучасної науки та прогресивного вітчизняного та світового педагогічного досвіду;
- демократизація процесу професійної підготовки, що передбачає раціоналізацію управління навчально-виховним процесом та створення умов для самовираження кожної особистості;
- незалежність діяльності Університету від впливу політичних партій, громадських та релігійних організацій;
- гуманізація змісту освітньої діяльності, що передбачає найповніше розкриття нахилів і здібностей студентів на основі пріоритетності загальнолюдських цінностей та єдності особистих і суспільних освітніх потреб;
- органічний зв'язок з національною історією, культурою та традиціями українського народу;
- забезпечення доступу до освітніх програм Університету людей з особливими потребами;

– диференційований підхід до професійно-практичної підготовки фахівців, спрямований на індивідуалізацію форм, методів і змісту навчання з урахуванням специфіки галузей знань, спеціальностей, спеціалізацій, а також індивідуальних наукових, педагогічних та інших творчих запитів;

– персональна відповідальність викладачів за якість професійно-практичної підготовки фахівців та рівень їхньої психолого-педагогічної готовності до виконання своїх професійних обов'язків.

4. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ

4.1. Забезпечення європейської якості освіти

Мета – утримання високої конкурентоспроможності Університету на освітянському ринку праці шляхом випереджувального розвитку вищої школи.

Завдання:

– забезпечити високу якість знань та мобільність випускників на ринку праці за рахунок упровадження гнучких освітніх програм та нових наукових та освітніх технологій;

– запровадити в Університеті нові актуальні напрями підготовки (перепідготовки) фахівців з різних галузей знань;

– удосконалити процедуру адаптації варіативних складових програм підготовки фахівців з урахуванням запитів профільних ринків праці;

– розширити практику підготовки педагогічних працівників за інтегрованими програмами (серед них – за поєднаними спеціалізаціями на рівні бакалавра і за поєднаними спеціальностями на рівні магістра);

– запровадити програми подвійного дипломування з університетами Польщі, Словаччини, Румунії;

– продовжувати модернізацію освітнього процесу в Університеті шляхом створення й використання в навчальному процесі навчальних матеріалів із застосуванням інформаційно-комунікаційних технологій;

– розробити і впровадити Положення про академічну мобільність членів освітнього процесу – студентів, професорсько-викладацького складу та адміністративного персоналу Університету;

– продовжувати практико-орієнтоване спрямування навчання в Університеті, розширюючи бази практик, які б забезпечували належні умови для виконання програм практик та були перспективними щодо працевлаштування випускників Університету;

- інтенсифікувати роботу щодо використання в навчальному процесі Університету тренінгових технологій з використанням інтерактивних методів навчання на основі особистісно та компетентісно орієнтованого підходів;
- здійснювати постійний моніторинг вітчизняного та закордонного освітньо-наукового простору для своєчасного реагування на зміни умов і обставин на ринку освітніх послуг, упровадження інноваційних технологій;
- розширити спектр освітніх послуг в Центрі доуніверситетської підготовки;
- урізноманітнювати систему пошуку та залучення до навчання в Університеті обдарованої молоді;
- удосконалити процедуру оцінювання студентами, слухачами підготовчих курсів якості освітніх послуг Університету.

4.2. Розвиток наукової діяльності

Мета:

- перетворення наукової діяльності, стратегічно спрямованої на загальносвітові тенденції, у пріоритетну галузь;
- створення оптимальних умов для проведення наукових, науково-технічних та пошукових досліджень, спрямованих на розв'язання глобальних і регіональних завдань.

Завдання:

- активізувати участь наукових колективів, науковців Університету в розробленні та реалізації державних цільових, галузевих і регіональних наукових, науково-технічних, соціально-економічних проектів і програм;
- розвивати й поглиблювати міжнародне, міжгалузеве та міжуніверситетське співробітництво на основі виконання спільних наукових програм, проектів, розробок, організації та проведенні спільних семінарів, конференцій тощо;
- активізувати видавничу діяльність викладачів, докторантів, аспірантів та студентів Університету (видання монографій, підручників з грифом МОН, навчально-методичних посібників та статей у науковій періодиці, що індексується наукометричними базами даних (Scopus та ін.);
- забезпечити поліпшення рейтингових показників Університету у міжнародних та національних рейтингах;
- удосконалити систему організації наукових досліджень та стимулювання наукових працівників, що ґрунтується на об'єктивних показниках результатів їхньої роботи;

– створити сприятливі умови для розвитку наукових шкіл, що мають загальноукраїнський і світовий рівень досліджень, і формування нових наукових шкіл;

– ширше залучати обдаровану студентську молодь до науково-дослідної роботи, активізувати роботу Студентського наукового товариства, формуючи нове покоління дослідників;

– поліпшити інформаційне забезпечення наукової діяльності, ширше використовувати сучасні інформаційно-комунікативні технології для організації й проведення наукових досліджень та обробки отриманих результатів;

– постійно поповнювати факультетські репозитарії наукових праць та широко їх використовувати в освітній і науковій діяльності, в тому числі, як інструмент для визначення публікаційної активності науково-педагогічних працівників;

– створити базу даних результатів науково-дослідних робіт, посилити відповідальність за виконання наукових тем.

4.3. Удосконалення кадрової політики

Мета – створення оптимальних умов для розкриття професійного потенціалу співробітників Університету, розвитку їхньої інноваційної культури, орієнтованої на творчу діяльність і самовдосконалення.

Завдання:

– розробити Програму розвитку кадрового потенціалу університету, створити ефективний механізм її реалізації;

– удосконалити контрактну систему наймання науково-педагогічних працівників, перетворивши її на дієвий інструмент кадрової політики та розв’язання стратегічних завдань розвитку Університету;

– посилити відповідальність кафедр за підготовку науково-педагогічних працівників (навчання в аспірантурі, докторантурі);

– зміцнення корпоративного духу співробітників і студентів Університету, створення сприятливих соціально-економічних, побутових умов та умов праці й навчання;

– удосконалити рейтингову систему оцінювання роботи викладачів Університету з подальшим її врахуванням під час обрання на посаду за конкурсом;

– формування комплексної ефективної системи стимулювання науково-педагогічних, методичних інновацій, підготовки підручників, посібників, монографій (матеріальні й моральні заохочення, оптимізація навчального

навантаження, фінансування стажувань у провідних українських та зарубіжних закладах освіти і наукових центрах тощо);

– культивування здорового способу життя та впровадження здоров'язберігаючих технологій.

4.4.Розвиток міжнародного партнерства

Мета – активізація і розширення міжнародної наукової співпраці Університету, імплементація в університеті інноваційних методів організації навчального процесу та наукових досліджень, створення можливостей і засад для експорту своїх освітніх послуг та наукових результатів.

Завдання:

– проводити моніторинг стану і потенційних можливостей міжнародної співпраці в структурних підрозділах Університету (на факультетах, кафедрах);

– збільшити кількість міжнародних угод, забезпечуючи результативність їхньої реалізації;

– удосконалювати зміст освітніх програм через запровадження передового світового педагогічного досвіду та освітніх технологій;

– вивчити та запровадити міжнародний досвід щодо тьюторської підтримки самостійної та індивідуальної роботи студентів;

– продовжити роботу курсів удосконалення рівня мовної підготовки (англійської мови) науково-педагогічних працівників університету;

– створити й упровадити в навчальний процес спільні із зарубіжними навчальними закладами-партнерами магістерські програми;

– сприяти створенню міжнародних науково-дослідних колективів для проведення спільних наукових досліджень з фундаментальних чи прикладних проблем, підготовка й видання монографій та підручників за результатами цих досліджень;

– активізувати публікації науково-педагогічних працівників у міжнародних наукових виданнях;

– сприяти участі науково-педагогічних працівників та студентів у конкурсах на здобуття міжнародних грантів для виконання освітніх програм та програм наукових досліджень;

– ширше залучати студентів і аспірантів до різних форм міжнародної наукової діяльності;

– сприяти участі науково-педагогічних працівників Університету в міжнародних проектах академічних обмінів викладачами й ученими, на курсах підвищення кваліфікації та стажування для науково-педагогічних працівників;

- продовжити практику залучення провідних науково-педагогічних та наукових працівників зарубіжних вищих навчальних закладів до проведення лекцій, тренінгів, семінарів тощо;
- інтенсифікувати інформаційно-рекламну діяльність для удосконалення міжнародного іміджу Університету;
- проводити маркетингові дослідження європейського та світового ринку з метою пошуку ефективних механізмів експорту власних освітніх і наукових послуг.

4.5. Удосконалення інформаційного забезпечення навчального процесу та розширення інноваційної діяльності Університету

Мета – удосконалення системи інформаційно-аналітичного забезпечення освітнього процесу, управління Університетом; уведення інноваційної гнучкої технології планування та організації навчального процесу, орієнтованої на індивідуалізацію навчання та стимулювання творчої активності студентів.

Завдання:

- модернізувати освітню ІКТ-політику Університету;
- сформулювати принципи створення Банку web-ресурсів університету, реалізації методологічного та технологічного супроводу створення електронних підручників, навчальних посібників, конспектів лекцій та їх впровадження в навчальний процес, формування та ведення реєстру науково-методичного забезпечення навчального процесу в електронному форматі;
- активно використовувати в навчальних корпусах Університету сучасні технології бездротового доступу (Wi-Fi) до мережі Інтернет для забезпечення можливості використання в освітньому процесі та науковій діяльності різноманітної комп'ютерної техніки;
- удосконалити систему електронного документообігу, автоматизації управління навчальним процесом в Університеті;
- забезпечити повноцінне використання електронних систем управління в організаційному забезпеченні освітнього процесу факультетів (інститутів);
- удосконалити систему змішаного навчання, особливо для осіб із обмеженими можливостями та дітей, які перебувають на довготривалому лікуванні, та забезпечити на їхній основі ефективне впровадження й використання ІКТ на всіх освітніх рівнях різних форм навчання;
- сприяти впровадженню в освітній процес інноваційних технологій та методів навчання;

– створити умови для впровадження в університеті інноваційної інфраструктури організації наукових досліджень та інтеграції освітньої й наукової діяльності;

– переорієнтувати зміст навчальних планів і програм підготовки педагогів для роботи з дітьми з особливими потребами, зважаючи на своєрідність реалізації освітньої парадигми в них (урахування індивідуальних потреб таких учнів залежно від віку, характеру, ступеня порушення, якостей особистості);

– налагодити тісну взаємодію викладачів ВНЗ з інклюзивними освітніми закладами для уточнення змісту навчальної і виробничої практик та проведення наукових досліджень;

– упроваджувати інноваційні підходи до мовної підготовки науково-педагогічного персоналу задля досягнення необхідного рівня володіння іноземною мовою, що сприятиме його академічній мобільності;

– розробити та впровадити ефективну систему мотивації та адекватного оцінювання інноваційної наукової й освітньої діяльності науково-педагогічних працівників Університету;

– розробити механізми захисту прав інтелектуальної власності та забезпечення інформаційної безпеки результатів навчально-методичної та наукової діяльності науково-педагогічних працівників Університету.

4.6. Розвиток Університету як культурного й просвітницького центру Подільського регіону

Мета – зміцнення лідерських позицій Університету як інтелектуального каталізатора суспільних процесів у Подільському регіоні, сприяння розвитку духовних потреб людей через їхнє знайомство з надбаннями класичної культурної спадщини, досягненнями сучасної української та світової культури, популяризація наукових знань.

Завдання:

– зберігати, примножувати та пропагувати університетські культурні традиції шляхом створення системи культурно-просвітницьких осередків;

– організувати PR-діяльність, спрямовану на створення привабливого іміджу Університету як освітнього та культурного центру Подільського регіону;

– створити телевізійний тренінговий центр (телестудію) для забезпечення навчального процесу та підвищення якості профорієнтаційної діяльності Університету;

- забезпечити активну участь науково-педагогічних працівників Університету в організації роботи обласного відділення Малої академії наук;
- розширити напрями співпраці із закладами середньої освіти та соціально-реабілітаційними центрами у сфері розробки інноваційних методик навчання та психокорекційних технологій, методичного забезпечення навчальних дисциплін, обміну педагогічним досвідом тощо;
- активніше залучати науково-педагогічних працівників до виконання державних та регіональних програм підготовки, перепідготовки й підвищення кваліфікації кадрів;
- розробити систему заходів для роботи з громадськістю, спрямованих на формування національної самосвідомості, активної життєвої позиції, саморозвитку на засадах духовних надбань українського народу;
- удосконалювати корпоративну культуру, забезпечуючи відкрите й толерантне спілкування викладачів, співробітників та студентів Університету;
- популяризувати досягнення й успіхи Університету через засоби масової інформації й активне використання інноваційних комунікаційних каналів (сайти Університету, факультетів та кафедр, соціальні мережі, контекстна реклама на пошукових серверах тощо);
- утримувати імідж Університету як інтелектуального й культурного центру Подільського регіону.

4.7. Удосконалення виховної роботи в Університеті

Мета – виховання високоосвіченої, національно свідомої й соціально активної людини, яка є носієм кращих надбань вітчизняної та світової культур і здатна до самовдосконалення.

Завдання:

- поліпшити організаційно-методичне забезпечення виховного процесу шляхом вивчення, узагальнення та впровадження кращих надбань вітчизняного та міжнародного досвіду організації виховної роботи в процес формування активної громадянської позиції особистості;
- удосконалити Концепцію національно-патріотичного виховання студентської молоді;
- забезпечити умови для самореалізації особистості відповідно до її здібностей, суспільних та особистих інтересів, розширивши мережу творчих об'єднань студентів за інтересами;
- унеможливити уніфікацію освіти й підготовку «усередненого» вихованця, забезпечити зростання нової генерації фахівців – високоосвічених, соціально активних і глибоко духовних;

- виховувати правову культуру, повагу до Конституції, законодавства України, державної символіки;
- формувати соціальну активність та відповідальність особистості через залучення вихованців до процесів державотворення, реформування соціальних стосунків;
- формувати культуру мислення та мовленнєву культуру, яка ґрунтується на знаннях чинних норм української мови;
- виховувати в студентів внутрішню потребу в суспільно корисній праці, формуючи мотиваційну структуру праці;
- плекати валеологічну та екологічну культуру;
- культивувати кращі риси української ментальності: добродійність, милосердя, співпереживання, толерантність, працелюбність, любов до рідної землі, до сім'ї, глибокий зв'язок з природою;
- забезпечити повноцінний розвиток студентів, охорону й зміцнення їхнього фізичного, психічного та духовного здоров'я;
- ширше залучати студентську молодь до участі в добродійних акціях, розвивати волонтерський рух;
- спонукати вихованців до активної протидії правопорушенням та антигромадській діяльності, проявам аморальності та бездуховності;
- дотримуватись традицій Університету і примножувати їх.

4.8. Розвиток матеріально-технічної бази Університету

Мета – зміцнення матеріально-технічної бази Університету, що уможливить здійснення освітньої, наукової, науково-дослідницької, комунікативної, господарської та соціальної функцій вищого навчального закладу на рівні державних та світових вимог.

Завдання:

- здійснювати ремонти навчальних аудиторій, лабораторій, мистецького центру, гуртожитків;
- запроваджувати енергозберезувальні технології (заміна вікон, установка індивідуальних теплових вузлів, утеплення фасадів тощо);
- завершити реконструкцію вагомих для повноцінного функціонування Університету об'єктів: музичного центру, їдальні, приміщень загального користування;
- удосконалити соціально-побутові умови проживання студентів у гуртожитках: здійснити їхні капітальні ремонти, побудувати теплопункти для забезпечення мешканців гарячим водопостачанням;

–оновити та вдосконалити технологічне та технічне забезпечення функціонування інформаційної інфраструктури Університету, організації навчально-виховного процесу та наукових досліджень;

– продовжити обладнання навчальних аудиторій Університету сучасною технікою, зокрема й мультимедійною з можливістю режиму телеконференцій;

–оновити технічне забезпечення університетської радіостудії «Юнітон»;

–модернізувати лабораторну базу навчального процесу та наукових досліджень;

–удосконалити матеріально-технічне забезпечення спортивних об'єктів університету та об'єктів соціально-культурного призначення;

–створити редакційно-видавничий відділ з надання послуг щодо редагування, макетування, підготовки до опублікування та друку наукової та навчально-методичної продукції викладачів Університету;

–створити умови для безперешкодного пересування територією Університету осіб з обмеженими можливостями, облаштувати навчальні корпуси, аудиторії спеціальним пристосуванням, забезпечити необхідним допоміжним навчальним обладнанням;

–залучати до модернізації матеріально-технічної бази університету додаткові джерела фінансування: кошти від виконання програм наукових досліджень та науково-дослідницьких робіт, регіональних та міжнародних проектів, інвесторів, спонсорів тощо.

Концепція стратегічного розвитку Університету реалізується системою управлінських рішень, що ґрунтуються на цільових програмах навчального закладу та його структурних підрозділів, які конкретизуються в щорічних планах роботи.

Схвалено конференцією трудового колективу Університету
«30» серпня 2016 р., протокол № 1